

Hogeschool Utrecht

Master Forensisch Sociale Professional

Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK

Samenvatting

In februari 2026 is de bestaande deeltijd master-opleiding Forensisch Sociale Professional (master FSP) van Hogeschool Utrecht bezocht door een visitatiepanel van NQA. Het betreft hier een master met 60 EC, verdeeld over twee leerjaren.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding in zijn geheel als **positief**. De studenten van de opleiding zijn forensisch sociale professionals die veelal werkzaam zijn met cliënten bij onder andere de reclassering, de jeugdbescherming, het gevangeniswezen en gemeenten. Via de master kunnen de studenten zich verder ontwikkelen en hun kennis verdiepen over het forensisch werken en mogelijke stappen zetten richting coördinerende taken of het coachen van collega's, in de eigen organisatie of daarbuiten. De opleiding wil zich in de komende jaren ook richten op het aanbieden van beroepsrelevant forensisch onderwijs in samenwerking met praktijkpartners, andere hogescholen en onderzoekspartners. Zij wil blijven aansluiten bij de opleidingsbehoeften van het werkveld met korte nascholingstrajecten, zoals door het aanbieden van specifieke lessenreeksen als bijvoorbeeld aanschuiwonderwijs, en zij zoekt naar de ideale mix tussen live onderwijs en een online aanbod. Het panel heeft gesproken met een bijzonder deskundig en sterk bij de opleiding betrokken docententeam, dat ook bovengemiddeld door haar studenten gewaardeerd wordt vanwege haar inhoudelijke kennis, haar kennis van de beroepspraktijk en haar betrokkenheid bij hen als studenten.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Zij baseert haar beroepsuitkomsten en leeruitkomsten op een behoefteverkenning in de praktijk, op de bestaande bacheloropleidingen en op de gerelateerde HU-lectoraten op haar vakgebied. Daarnaast sluit de opleiding aan op competenties vanuit Movisie, het nationale kennisinstituut voor het sociale domein, en het Nederlandse en het Europese Kwalificatieraamwerk, NLQF 7 en EQF 7. De opleiding kent een opbouw in complexiteit en in de zelfstandigheid van de werkzaamheden die studenten moeten kunnen uitvoeren. De studenten ontwikkelen onderzoekend vermogen met zowel 'relevance' voor de beroepspraktijk als met 'rigour' (grondigheid) qua methodiek. Het werkveld is betrokken bij de opleiding, met zowel landelijke als regionale partners, zoals de reclassering en forensische (jeugd-)zorginstellingen. Er is een Werkveldcommissie (WVC) die vanuit de praktijk input geeft aan de hand van aan hen gestelde vragen en zorgt voor contact met het forensische domein en de actuele ontwikkelingen die daar spelen. Het panel waardeert de betrokkenheid van de WVC, die nauw verbonden is aan de opleiding, maar adviseert de opleiding om nu voor verdere innovaties op planmatige wijze de contacten uit te gaan bouwen binnen het werkveld op zowel tactisch als strategisch niveau, en met kritische vrienden vanuit ook andere sectoren dan de reclassering.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Er is een curriculum met 60 EC, verdeeld over twee studie jaren, dat de zes beroepsrollen volgt waar de opleiding zich op richt. Vanuit de onderzoekslijn leren de studenten praktijkvraagstukken in hun eigen beroepspraktijk te signaleren en er onderzoek naar te doen, ook vanuit de nauwe samenwerking tussen de opleiding en betrokken lectoraten. Het panel heeft waardering voor de inhoud van het curriculum, dat zij beschouwt als relevant, praktijkgericht, actueel en op het masterniveau. De opleiding is

vormgegeven vanuit een synthese van theorie en praktijk, waarbij de studenten de bestudeerde theorie in discussies met andere studenten direct koppelen aan de eigen beroepspraktijk. Er is een goed samenwerkingsverband ontstaan met een soortgelijk onderwijsprogramma bij een Britse universiteit. Het panel is te spreken over de gebruikte bronnen. De studenten zijn tevreden over de informatievoorziening vanuit de opleiding. De opleiding laat studenten toe met een passende bachelor als vooropleiding en met minimaal drie jaar relevante werkervaring bij aanvang. De studenten zijn tevreden over de opleiding en over de begeleiding, die veelal verloopt via de leerteams. Ondanks de soms verschillende stijlen van de leerteambegeleiders, zien zij vooral dat de docenten hen altijd goed helpen wanneer zij daar behoefte aan hebben. Het panel complimenteert de opleiding met haar inhoudelijk deskundige docententeam, dat goed in contact staat met de forensisch sociale beroepspraktijk en dicht bij de studenten staat.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Zij baseert haar toetsbeleid op hogeschool- en instituutsbrede toetskaders, waarbij de toetsing zowel de ontwikkeling van studenten stuurt (toetsen *om* te leren) als werkt om beslissingen te kunnen nemen over de ontwikkeling van studenten (toetsen *van* het leren). Er zijn heldere kaders voor het toetsbeleid en de uitvoering ervan, inclusief de criteria van onder andere validiteit en betrouwbaarheid. De studenten kunnen alle informatie over de toetsing vinden op een aantal vaste plekken. Er is een overkoepelend toetsprogramma, met alle beschrijvingen van toetsen en toetsvormen voor de hele opleiding. De examinatoren kalibreren de toetsen voorafgaand aan de beoordeling en hanteren het vierogenprincipe zorgvuldig en altijd bij het beoordelen van het eindniveau. Het panel heeft waardering voor het toetsbeleid en de uitvoering ervan, maar adviseert de opleiding wel om meer variatie aan te gaan brengen bij de gehanteerde toetsvormen. Verder zorgt de opleiding volgens het panel voor een adequate borging van het eindniveau, maar het panel ziet niet altijd duidelijk hoe de beoordeling van het eindgesprek vorm krijgt in de eindbeoordeling. Zij beveelt de opleiding aan om dit beter inzichtelijk te maken. Ten slotte constateert het panel dat de examencommissie goed in control is en dat er een goede wisselwerking is tussen alle bij toetsing betrokken collega's, wat de toetskwaliteit ten goede komt.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Er is een inzichtelijk afstudeerprogramma, waarbij de studenten een onderzoek uitvoeren dat leidt tot een beroepsuitkomst (een beleidsadvies, een methodiek, et cetera) die zij vervolgens gaan realiseren. Zij ronden hun afstudeerproces af met een eindgesprek. Sinds 2023-2024 studeren studenten af met andere beroepsuitkomsten, dicht bij hun eigen werkpraktijk. Het panel waardeert de recent toegenomen beroepsgerichtheid van het afstudeerprogramma, maar de opleiding zou volgens haar nog een beter inzicht kunnen geven in wat de opleiding precies onder een beroepsuitkomst verstaat. Het panel beveelt de opleiding daarom aan om dit punt prioriteit te geven, waarbij studenten in de beroepsuitkomst altijd aandacht besteden aan zowel het onderzoek zelf als aan de valorisatie ervan (de toepassing in de praktijk). De vijftien afstudeerdossiers die het panel heeft bestudeerd voorafgaand aan de visitatie waren in haar ogen alle van een goede kwaliteit en passend bij de beroepsgerichtheid van de opleiding op het masterniveau. Verder blijken de alumni van de opleiding goed terecht te komen in voor hun opleiding relevante of passende functies. Bijna alle alumni zijn tevreden met hun studie en zouden opnieuw voor de master FSP kiezen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding/ Karakteristiek	9
Basisgegevens opleiding	9
Terugblik vorige visitatie	10
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	16
Standaard 3 Toetsing	24
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	29
Eindoordeel over de opleiding	33
Aanbevelingen	34
Bijlagen	35
1. Bezoekprogramma	36
2. Bestudeerde documenten	37

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande deeltijd hbo-masteropleiding Forensisch Sociale Professional van Hogeschool Utrecht. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd, is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool Utrecht en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het een aanbeveling voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2025* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2025 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 13 februari 2026. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Korte functieomschrijving
Dr. M. (Mariël) van Pelt	Voorzitter, domeindeskundige	Lector Sociale Veerkracht, Fontys Hogeschool
A.J.W. (Monique) van Schaik, MBA	Panellid, domeindeskundige	Voorzitter Raad van Bestuur Exodus Nederland
Prof. dr. mr. M.J.F. (Michiel) van der Wolf	Panellid, domeindeskundige	Hoogleraar Forensische Psychiatrie, Universiteit Leiden; Hoofddocent Strafrecht, Rijksuniversiteit Groningen
P.D. (Damla) Kaya, MA	Studentlid	Intensieve ambulante gezinsbehandelaar, MetMaya Jeugdhulp dichtbij

De heer drs P.N. (Paul) Ganzeboom, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding Forensisch Sociale Professional is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Master FSP HU (uniek).

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze vijftien dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Drie weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering op de locatie van de opleiding plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleiding, de zogenaamde agenderende audit. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met het management, studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het

werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopspreekuur). Hier is geen gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, april 2026

Panelvoorzitter

Auditor

Dr. M. van Pelt

Drs. P.N. Ganzeboom

Schets van de opleiding/ Karakteristiek

De master-opleiding Forensisch Sociale Professional van de Hogeschool Utrecht is een tweejarige deeltijdopleiding met een studielast van 60 EC, die bestaat sinds 2015. Zij maakt deel uit van het palet aan professionele deeltijdmasteropleidingen van de hogeschool en is ondergebracht bij het Instituut voor Recht (IvR), samen met de bacheloropleidingen HBO-Rechten en Sociaal Juridische Dienstverlening. Volgens de opleiding sluit de master Forensisch Sociale Professional nauw aan bij de visie van de HU op met name het gebied van een leven lang ontwikkelen en bij de ambities van het IvR. De opleiding wil vanuit haar missie de forensisch sociale beroepspraktijk innoveren, “door masterprofessionals op te leiden met een opbouwend kritische blik en ethische en maatschappelijke betrokkenheid, die in staat zijn praktijkvraagstukken te analyseren op [...] het professionele uitvoeringsniveau, het niveau van de eigen organisatie en organisatieoverstijgend in ketens en netwerken.” Binnen de HU staat de opleiding in goed overleg met andere masters via de zogeheten ‘master-community’. De opleiding onderhoudt een intensiever contact met vooral de masters ‘Innovatie in Zorg en Welzijn’ en ‘Community Development’, omdat deze inhoudelijk het dichtstbij staan. Deze masters verkennen actief de mogelijkheden om kennis en modules uit te wisselen en eventueel gezamenlijke ‘tracks’ te ontwikkelen.

De opleiding is relatief klein, met in het studiejaar 2025-2026 een instroom van 28 nieuwe studenten en in totaal 52 studenten bij de opleiding. De afgelopen jaren was de instroom per jaar tussen de 19 en 33 studenten. Tot en met studiejaar 2023-2024 hebben 184 studenten hun diploma behaald. De studenttevredenheid van de master FSP is hoog: de scores van de Nationale Studenten Enquête (2025) voor de opleiding liggen boven het gemiddelde van de andere HU-masters, met name op de onderwerpen kwaliteit van het docententeam, aansluiting op actuele ontwikkelingen, mogelijkheid tot verbreden/verdiepen en de uitdagendheid van het onderwijs. Bovendien scoorde de opleiding een dubbelplus (++) op toetsing in de Keuzegids Masters.

Basisgegevens opleiding

Instelling	
Naam in RIO	Hogeschool Utrecht
Adres	Padualaan 99, 3584 CH Utrecht
Website	www.hu.nl
BRIN-nummer	25DW
Status	Bekostigd
ITK	Positief

Opleiding	
Eerste naam in RIO	M Forensisch Sociale Professional
Locatie	Utrecht
ISAT-code	45285
RIO-onderdeel	Gedrag en Maatschappij
Oriëntatie en Niveau	Master
Voertaal	Nederlands

Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen, specialisaties	N.v.t.
Joint Programme	N.v.t.
Verleende graad en toevoeging van de graad	Master of Social Work (MSW)
Studielast in EC	60
Variant(en)	Deeltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met	1 mei 2026
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	13 februari 2026
Bijzonder kenmerk	N.v.t.

Terugblik vorige visitatie

Dit waren de aanbevelingen die het vorige visitatiepanel aan de opleiding in 2020 heeft gegeven en de manier waarop de opleiding daar gevolg aan heeft gegeven:

Standaard 1: Voer met het beroepenveld het gesprek over veranderingen in de beroepspraktijk van de forensisch sociale professional. Nodig daarbij aanpalende disciplines en werkvelden uit opdat de nieuwe mogelijkheden verkend worden voor de forensisch sociale professional.

De docenten van de master hebben veel contacten met de beroepspraktijk via onderzoek en samenwerkingsverbanden. Deze contacten zijn goed onderhouden en waar mogelijk zijn nieuwe verbindingen gelegd via onderzoek bij aanpalende disciplines zoals beschermd wonen, maatschappelijke opvang, politie en gemeenten (via bijvoorbeeld de zogeheten PersoonsGerichte Aanpak, tussen deze actoren om recidive te voorkomen).

Standaard 4: Geef studenten de mogelijkheid om in hun afstuderen ook meta praktijkgerichte aspecten en normatieve vraagstukken te behandelen, juist de normatieve professionalisering is voor deze professionals van belang. Zij weten immers op voorhand niet waarmee ze te maken krijgen als het om waarden gedreven werk gaat.

De nieuwe leeruitkomsten voor het afstuderen zijn breed geformuleerd, met nadruk op aansluiting bij de praktijk en op een diversiteit aan vraagstukken, waaronder normatieve vraagstukken. Op basis van de evaluatie zijn deze normatieve aspecten expliciet in de leeruitkomsten opgenomen.

Het panel is van mening dat de opleiding de aanbevelingen vanuit de vorige visitatie gericht heeft opgevolgd. Zij ziet ook dat de opleiding via het onderzoek goed in contact staat met het werkveld en zij moedigt de opleiding aan om daarnaast het werkveld breder en meer op tactisch en strategisch niveau bij de opleiding te betrekken (zie standaard 1).

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding wil forensisch sociale professionals, die werkzaam zijn in een context van 'drang en dwang,' opleiden op masterniveau, zodat zij kunnen bijdragen aan het verbeteren en innoveren van de forensisch sociale beroepspraktijk. De opleiding baseert haar leeruitkomsten op een behoefteverkenning in de praktijk, op de bestaande en verwante bacheloropleidingen en op de gerelateerde HU-lectoraten op haar vakgebied. Daarnaast sluit de opleiding aan bij competenties vanuit Movisie, het nationale kennisinstituut voor het sociale domein, en het Nederlandse en het Europese Kwalificatieraamwerk, NLQF 7 en EQF 7. Omdat de master is ontworpen voor werkenden, sluit zij ook aan bij de HU-ambitie om leven lang ontwikkelen te ondersteunen. De opleiding heeft haar leerresultaten opgesteld in de vorm van zes beroepsrollen, die in modules zijn vertaald met een opbouw in complexiteit en in zelfstandigheid van de werkzaamheden die studenten moeten kunnen uitvoeren. Het panel ziet dat het hier een verdiepende masteropleiding betreft met een duidelijke opbouw qua niveau. Het werkveld is betrokken bij de opleiding, met zowel landelijke als regionale partners, zoals de reclassering en forensische zorginstellingen, ook voor jeugdzorg. Er is een Werkveldcommissie (WVC) verbonden aan de opleiding, die adviseert over de inhoud en de beoogde leerresultaten en zorgt voor contact met het forensische domein en actuele ontwikkelingen die daar spelen. Het werkveld verwacht van de alumni dat zij in staat zijn om innovatieve oplossingen te bedenken aan de hand van ontwikkelingen binnen het werkveld, en ook vanuit een interdisciplinaire context. Het panel ziet dat de opleiding goed in contact staat met de WVC, maar adviseert de opleiding om nu voor verdere innovaties planmatig in steviger contact te komen met het werkveld op zowel tactisch als strategisch niveau, en met kritische vrienden vanuit andere sectoren dan de reclassering.

Onderbouwing

Beoogde leerresultaten en beroepsbeeld

De leeruitkomsten van de opleiding zijn gebaseerd op een behoefteverkenning in de praktijk, op de bestaande bacheloropleidingen en op de HU-lectoraten Werken in Justitieel kader en Zorg en Veiligheid. De opleiding sluit aan bij de masterstandaard van de Vereniging Hogescholen en bij competenties zoals geformuleerd door Movisie, het nationale kennisinstituut voor het sociale domein. De opleiding is qua niveau gebaseerd op het Nederlandse Kwalificatieraamwerk, NLQF 7, en daarmee gekoppeld aan internationale kaders zoals het Europees Kwalificatieraamwerk, EQF 7. Met deze kaders wil de opleiding zorgen voor een voldoende theoretisch, maatschappelijk relevant en praktijkgericht profiel. Naast kennisontwikkeling en kritisch denken wil de opleiding dat de studenten gericht zijn op het ontwikkelen van professionele autonomie en het vermogen om complexe vraagstukken interdisciplinair te benaderen. Daarmee wil zij

aansluiten op de eisen van het masterniveau en bij de actuele ontwikkelingen in het werkveld. De opleiding werkt samen met werkveldpartners en drie andere hogescholen aan een landelijk beroepsprofiel voor forensisch sociale professionals op Ad-, bachelor- en masterniveau.

De missie van de opleiding is “het verbeteren en innoveren van de forensisch sociale beroepspraktijk, door masterprofessionals op te leiden met een opbouwend kritische blik en ethische en maatschappelijke betrokkenheid. Als senior professional zijn zij in staat praktijkvraagstukken te analyseren op verschillende niveaus waaronder het professionele uitvoeringsniveau, het niveau van de eigen organisatie en organisatieoverstijgend in ketens en netwerken. Dat doen we door een veilige en uitdagende leeromgeving te bieden, waarin we samen met studenten, onderzoekers en de werkpraktijk inspirerend en interactief onderwijs creëren (bron: ZER van de master-opleiding Forensisch Professional, HU, 2025).”

De studenten zijn forensisch sociale professionals die werkzaam zijn in een context van ‘drang en dwang’ bij onder andere reclassering, jeugdbescherming, justitiële jeugdzorg, gevangeniswezen, forensische zorg, maatschappelijke opvang en gemeenten. Ze hebben vaak een vooropleiding in het domein van zorg en welzijn. Hun maatschappelijke opdracht is het verminderen van terugval in criminaliteit, kindermishandeling of verwaarlozing. Zij combineren werken aan risicobeheersing met het werken aan re-integratie en verandering van gedrag of omstandigheden. Dat doen zij door te adviseren, begeleiden en/of toezicht te houden op volwassenen, jongeren en kinderen die een risico voor anderen vormen of zelf gevaar lopen. Zij doen dat ambulant of intramuraal en werken daarbij samen met diverse partnerorganisaties, uit zowel het strafrechtelijk domein als het sociale- en zorgdomein. De studenten willen de master volgen om zich verder te ontwikkelen en om meer kennis te vergaren. Studenten ambiëren soms ook coördinerende taken, het coachen en trainen van collega’s, een leidinggevende functie of andere taken in de eigen organisatie of daarbuiten waar deze opleiding hen goed op voorbereidt.

Bij het opstellen van de leerresultaten heeft de opleiding inzichten uit de beroepspraktijk en uit onderzoek naar die beroepspraktijk vertaald in de volgende set van zes beroepsrollen, op het gewenste niveau voor een praktijkgerichte master (details bij Standaard 2):

- Beslisser over risico en verandering;
- Regisseur van risico en verandering;
- Begeleider van leerprocessen;
- Regisseur van netwerken;
- Onderzoeker en vernieuwer van beroepspraktijken;
- Kritisch reflectieve professional.

De opleiding heeft deze beroepsrollen vertaald in vier modules en twee leerlijnen (zie standaard 2). De opbouw naar het gewenste masterniveau komt tot uiting in de complexiteit en in de zelfstandigheid van de werkzaamheden die studenten moeten kunnen uitvoeren. Er is gedurende de eerste vier modules een opbouw in complexiteit, in onderzoekend vermogen en in professioneel reflectievermogen. In de eerste twee modules maken de studenten een start met specifieke kennis, onderzoek en reflectie, waarop de volgende modules verder kunnen bouwen. Die opbouw wordt ook zichtbaar in de beoogde leerresultaten voor het ontwikkelen van onderzoekend vermogen met relevantie voor de beroepspraktijk (relevance) en grondigheid qua onderzoek (rigour). De praktische relevantie dient toe te nemen van het beperkte belang voor een specifieke situatie (bachelorniveau) tot relevantie voor de organisatie of het hele vakgebied

(masterniveau). De methodische grondigheid dient van bescheiden (bachelorniveau) naar diepgaander niveau (master) te stijgen. Deze grondigheid uit zich in de kwaliteit van het onderzoeksontwerp, de grondigheid van de theoretische onderbouwing daarbij en de kwaliteit van de uitvoering van het onderzoek.

Het panel vindt het profiel van de opleiding sterk en herkenbaar, met de organisatie rondom concreet gemaakte beroepsrollen en met relevante leerresultaten voor het werkveld. Zij beschouwt de opleiding als een verdiepende opleiding met een duidelijke opbouw naar het masterniveau.

Betrokkenheid werkveld

De opleiding werkt samen met landelijke en regionale partners zoals de reclassering en forensische (jeugd) zorginstellingen, waarmee zij haar maatschappelijke impact wil vergroten. De interdisciplinaire samenwerking tussen zorg, justitie en sociaal werk vormt een van de kernonderdelen van de opleiding, naast reflectie, professioneel vakmanschap en innovatie. Verder wil de opleiding aansluiten bij de behoefte van het werkveld, dat het werk van de professionals de laatste jaren zwaarder heeft zien worden: de problematiek van cliënten wordt complexer, er zijn minder strikte kaders en daarmee is er een grotere rol voor professionals. Het werkveld verwacht van deze professionals dat zij op basis van state-of-the-art kennis in toenemende mate in staat zijn besluiten te nemen en te verantwoorden en innovatieve oplossingen te bedenken in nieuwe situaties. Er wordt daarbij steeds vaker interdisciplinair gewerkt in netwerken met zowel justitiepartners als partners uit het sociale- en zorgdomein.

Voor de opleiding is het werkveld van het forensische domein vertegenwoordigd in de Werkveldcommissie (WVC), met vertegenwoordigers vanuit Reclassering, Forensische Zorg, Raad van Kinderbescherming, Dienst Justitiële Inrichtingen, Jeugdreclassering, de Maatschappelijke opvang en de gemeente. De WVC geeft advies over de inhoud en de beoogde leerresultaten van het onderwijsprogramma, zorgt voor het contact tussen de opleiding en het forensische domein en voor de vertaling van ontwikkelingen vanuit het werkveld naar de opleiding. Tijdens de overleggen tussen de WVC en de opleiding komen de actuele ontwikkelingen in het werkveld aan bod, de innovatie van de opleiding en ook personeelsissues, zoals de werving van potentiële beroepsprofessionals en het behoud van talent voor de toekomst.

Daarnaast is er veel contact en afstemming met het werkveld via docenten, studenten en de verbonden lectoraten. Docenten voeren onderzoek uit in het forensische domein, de studenten nemen kwesties die zij tijdens hun werk in de dagelijkse praktijk tegenkomen mee naar de lessen en baseren hun afstudeeronderzoek op vraagstukken uit de praktijk. De opleiding is sterk verweven met het Kenniscentrum Sociale Innovatie (KSI) van de HU. De meeste docenten zijn onderzoekers binnen de lectoraten Zorg en Veiligheid, Werken in Justitieel kader en Wonen en Welzijn. De resultaten van verschillende onderzoeken van deze lectoraten zijn actuele input voor de onderwijsinhoud van de master.

Het panel ziet dat de opleiding goed in contact staat met het werkveld van de deeltijdstudenten en met de WVC. De opleiding geeft aan dat zij in de afgelopen jaren nieuwe verbindingen heeft gelegd bij aanpalende disciplines en werkvelden. Verder zijn er regelmatig goede overleggen met de WVC, die vanuit de praktijk input geeft aan de hand van aan hen gestelde vragen en zorgt

voor contact met het forensische domein en de actuele ontwikkelingen die daar spelen. Het panel waardeert de betrokkenheid van de WVC, die nauw verbonden is aan de opleiding, maar adviseert de opleiding om daarnaast voor verdere innovaties op planmatige wijze de contacten nu uit te gaan bouwen binnen het werkveld op zowel tactisch als strategisch niveau, met kritische vrienden vanuit ook andere sectoren dan de reclassering. Dat betreft instanties en professionals zoals met name de jeugdzorg, de jeugdreclassering, re-integratieambtenaren, veiligheidshuizen, vertegenwoordigers van gemeentelijke instanties, en het landelijke Forensisch Netwerk (waaronder TBS Nederland en GGZ Nederland).

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het curriculum beslaat 60 EC, verdeeld over twee studie jaren en volgt de zes beroepsrollen waar de opleiding zich op richt. Vanuit de onderzoekslijn leren de studenten praktijkvraagstukken in hun eigen beroepspraktijk te signaleren en er onderzoek naar te doen. Er is een nauwe samenwerking tussen de opleiding en betrokken lectoraten. Het panel vindt de inhoud van het curriculum relevant, praktijkgericht, actueel en op het masterniveau. Bij de vormgeving van het onderwijs legt de opleiding de nadruk op een synthese van theorie en praktijk, waarbij de studenten de bestudeerde theorie in discussies met andere studenten direct koppelen aan de eigen beroepspraktijk. Als inhoudelijke kennisbasis gebruikt de opleiding wetenschappelijke literatuur en methodieken die zijn ontwikkeld voor professioneel handelen in de context van 'dwang en drang' en voor de begeleiding bij veranderprocessen. Het panel is te spreken over de gebruikte bronnen die zij heeft gezien, met een goede mix van standaardwerken en digitale bronnen. De studenten zijn tevreden over de informatievoorziening vanuit de opleiding. De opleiding werkt met gangbare toelatingscriteria met als extra eis dat studenten minimaal drie jaar relevante werkervaring op hbo-niveau in het forensisch sociale werkveld moeten hebben bij aanvang. De studenten zijn tevreden over de opleiding en over de begeleiding, die veelal verloopt via de leerteams. Zij ervaren wel verschillende stijlen van begeleiding tussen de docenten en dat schuurt soms, maar zij zien vooral dat de docenten hen altijd proberen te helpen wanneer zij daar behoefte aan hebben. Het panel complimenteert de opleiding met haar inhoudelijk deskundige docententeam, dat een stevige inhoudelijke relatie met de forensisch sociale beroepspraktijk onderhoudt en sterk betrokken is bij de studenten.

Onderbouwing

Opzet en inhoud van het curriculum

Het curriculum beslaat 60 EC, verdeeld over twee studie jaren, en is als volgt verdeeld over vijf modules en twee aparte en doorlopende leerlijnen (zie Figuur 1):

Jaar 1	Module 1: Verantwoord beslissen	Leerlijn onderzoekend vermogen	Leerlijn professioneel reflectievermogen
	Module 2: Regisseren van risico en verandering		
	Module 3: Begeleiden van leerprocessen in een organisatie		
Jaar 2	Module 4: Regisseren en samenwerken in netwerken		
	Module 5: Afstudeeropdracht		

Figuur 1: Curriculumopbouw (bron: ZER, master-opleiding Forensisch Sociale Professional, HU, 2025)

De modules volgen de zes beroepsrollen waar de opleiding zich op richt: Beslisser over risico en verandering, Regisseur van risico en verandering, Begeleider van leerprocessen, Regisseur van netwerken, Onderzoeker en vernieuwer van beroepspraktijken en de Kritisch reflectieve professional. De eerste vier beroepsrollen hebben een eigen inhoudelijke module, elk gedurende een periode van twaalf weken. De laatste twee beroepsrollen krijgen vorm in doorlopende leerlijnen, die door alle modules heen lopen en worden afgerond in de vijfde module: de afstudeeropdracht, die 24 weken beslaat. Binnen de leerlijnen onderzoekend vermogen en professioneel reflectievermogen ontwikkelen de studenten de beroepsrollen 'Onderzoeker en vernieuwer van beroepspraktijken' en 'Kritisch reflectieve professional'. Vanuit de onderzoekslijn leren studenten praktijkvraagstukken in hun eigen beroepspraktijk signaleren en onderzoek daarnaar te doen, zodat zij onderbouwde en heldere voorstellen kunnen doen voor het verbeteren en/of innoveren van de beroepspraktijk. Vanuit de reflectielijn ontwikkelen studenten hun kritisch professioneel reflectievermogen, nodig om keuzes te kunnen maken en te verantwoorden in de uitvoeringspraktijk en deze te verbinden aan inzichten uit de theorie.

De opleiding vult de zes beroepsrollen, de beoogde leerresultaten, van de master Forensisch Sociale Professional inhoudelijk in als volgt (Figuur 2):

I. Beslisser over risico en verandering	Studenten leren beslissingen te nemen gericht op het beheersen van risico's en begeleiden van verandering, in complexe casuïstiek met tegenstrijdige belangen en uiteenlopende waarden en doelen van professional, cliënt(systeem), netwerk, maatschappelijke veiligheid en sanctioneren.
II. Regisseur van risico en verandering	Studenten leren het proces te regisseren van de beheersing van risico's en verandering van gedrag en/of omstandigheden van de cliënt (dan wel het systeem), daarbij methodisch te handelen en zich hiervoor transparant te verantwoorden, refererend aan waarden, aan doelen rond veiligheid en perspectief, aan relevante verklarende- en handelingskennis en aan het feitelijke handelen.
III. Begeleider van leerprocessen	Studenten leren om beginnend sturing te geven aan individuele en collectieve leerprocessen in de organisatie door het leren op de werkvloer te stimuleren en te faciliteren en door daarover te adviseren.
IV. Regisseur van netwerken	Studenten leren om netwerken voor professionele samenwerking bij complexe casuïstiek te regisseren, ook over de grenzen van de eigen instelling en van het forensische werkveld heen.
V. Onderzoeker en vernieuwer van beroepspraktijken	Studenten verwerven een onderzoekende houding (kritisch zijn en willen begrijpen, bereiken, delen, vernieuwen en weten), kan onderzoek gebruiken (zowel nationaal als internationaal onderzoek van anderen op waarde schatten en toepassen in de eigen praktijk) en kan zelf onderzoek doen (een onderzoeksplan opstellen, onderzoek uitvoeren en de resultaten ervan verwerken tot een praktijkgericht advies).
VI. Kritisch reflectieve professional	Studenten leren systematisch en kritisch te reflecteren op eigen ervaringen als professional (handelen, denken, voelen, willen) en dat te koppelen aan de context (eigen organisatie, beroepsgroep, werkveld en maatschappelijke ontwikkelingen). De student kan op basis van een synthese van deze reflecties en bestaande methodische en theoretische kennis: a) Het eigen handelen bijsturen, zowel in de dagelijkse uitvoeringspraktijk als op de langere termijn met het oog op verdere professionalisering; b) Verbetervoorstellen doen voor de eigen organisatie/ beroepsgroep; c) Bijdragen aan kennisontwikkeling.

Figuur 2: De zes beroepsrollen (bron: Integraal beleidsdocument, master-opleiding FSP, HU, 2025)

De inhoudelijke kennisbasis die nodig is bij deze zes beroepsrollen bestaat uit een combinatie van criminologische, sociologische, psychologische, pedagogische, veiligheidskundige en organisatiewetenschappelijke bronnen. De opleiding gebruikt hierbij internationale wetenschappelijke literatuur en toepassingsgerichte handelingskennis op basis van nationaal en internationaal onderzoek. Er is aandacht voor methodieken die zijn ontwikkeld voor professioneel handelen in de context van 'dwang en drang' en de combinatie van risicobeheersing en begeleiding bij veranderprocessen. Verder komen onder andere aan bod: onderbouwde instrumenten die het beslissingsproces ondersteunen, theorieën met betrekking tot (organisatie)leren, ontwikkelingsmodellen over samenwerkingsverbanden en netwerkanalyses. De aangeboden kennis is generiek en studenten kunnen in opdrachten de kennis toepassen naar een specifieke doelgroep of de (eigen) beroepspraktijk.

De opleiding maakt gebruik van internationale wetenschappelijke literatuur en de docenten hebben meegeschreven aan het belangrijke standaardwerk van de opleiding, 'Werken in gedwongen kader', dat onlangs geheel is herzien en ook in het Engels is uitgekomen. Het boek geldt als standaard-methodiek voor forensisch sociaal werk. Verder worden de studenten ondersteund bij het zoeken naar passende literatuur in de digitale databanken en in de bibliotheek. Het panel is positief over de bronnen die de studenten gebruiken: er zijn standaardwerken en een veelheid aan digitale bronnen, met zowel Nederlandstalige als Engelstalige literatuur.

Desgevraagd door het panel geven ook de studenten aan dat zij hun opleiding beschouwen als een verdiepende master, die opleidt tot een expertrol op masterniveau. Zij zien een heldere link vanuit de opleiding naar de dagelijkse praktijk van bijvoorbeeld de afdelingen waar zij werken. De studenten geven ook aan dat zij worden uitgedaagd om wat zij hebben geleerd bij de opleiding toe te passen in hun werkomgeving. Dit wordt ook bevestigd in de relatief hoge score op 'de mogelijkheid tot verdiepen' in de Nationale Studenten Enquête (NSE, 2025). De gedegen kennisbasis stelt de studenten hierbij in staat om voor hun werk zowel te weten wat ze nodig hebben qua kennis als waar ze het kunnen vinden. Het panel vindt de inhoud van het curriculum relevant, praktijkgericht, actueel en op het masterniveau, met een goede, heldere en overzichtelijke opbouw. De beschreven leerresultaten zijn een goede manier om de beroepsrollen en de module-inhouden op elkaar aan te laten sluiten. Naast specialistische kennis, biedt de opleiding de studenten handige doorlopende leerlijnen voor het ontwikkelen van onderzoekend vermogen en professioneel reflectievermogen.

Onderzoeksvaardigheden en betrokken lectoraten

Vanuit de onderzoekslijn leren FSP-studenten praktijkvraagstukken in hun eigen beroepspraktijk te signaleren en er onderzoek naar te doen. Zij leveren daarna door hen onderbouwde en heldere voorstellen voor het verbeteren of innoveren van de beroepspraktijk. De opleiding definieert de competentie onderzoekend vermogen als:

- Een onderzoekende houding hebben: kritisch zijn, willen begrijpen, willen bereiken, willen delen, willen vernieuwen, willen weten;
- Onderzoeksresultaten van anderen op waarde schatten en toepassen in de eigen praktijk;
- Onderzoek kunnen doen: een onderzoeksplan opstellen, onderzoek uitvoeren en de resultaten daarvan verwerken tot een praktijkgericht advies.

Het masterniveau komt tot uiting in de complexiteit van de werkzaamheden (rigour) die studenten moeten kunnen uitvoeren, het diepergaande masterniveau, de zelfstandigheid waarmee ze hun werk moeten doen en de praktische relevantie ervan (relevance). De grondigheid uit zich in de kwaliteit van het onderzoeksontwerp zelf, de grondigheid van de theoretische onderbouwing daarbij en de kwaliteit van de uitvoering van het onderzoek. De samenhang tussen reflectievermogen en onderzoekend vermogen wordt gedurende de hele opleiding benadrukt en geoperationaliseerd.

In de eerste vier modules wordt het verbeteren van het onderzoekend vermogen gekoppeld aan het vergroten van de vakinhoudelijke competenties die in de betreffende module centraal staan. De afsluitende vijfde module is specifiek gericht op het vergroten van het onderzoekend vermogen. De opleiding toetst het eindniveau van het onderzoekend vermogen door middel van een portfolio en een eindgesprek waarin de studenten ook op het eindniveau hun professioneel reflectief vermogen aantonen (zie standaarden 3 en 4). Het panel concludeert dat de onderzoeksvaardigheden goed georganiseerd zijn in een aparte leerlijn verzorgd door veel deskundige en gepromoveerde docenten, gevoed vanuit de lectoraten, en gekoppeld aan professioneel reflectievermogen.

Het panel ziet dat er een goede samenwerking is tussen de opleiding en een aantal HU-lectoraten. Zo zijn de meeste docenten van de opleiding ook werkzaam als onderzoeker bij de HU-lectoraten Werken in Justitieel Kader, Beroepsonderwijs, Zorg en Veiligheid en Wonen en Welzijn. Resultaten uit onderzoek van deze lectoraten komen regelmatig terug in de lesstof van de master FSP-modules, waardoor de opleiding up-to-date blijft, met actuele onderzoeksresultaten. Er zijn ook regelmatig alumni betrokken bij het onderzoek van de lectoraten, bijvoorbeeld als leerprocesbegeleiders bij opdrachten, afstudeeronderzoeken in het gevangeniswezen of bij drie reclasseringsorganisaties vanuit het lectoraat Werken in Justitieel Kader. Daarnaast schreven alumni mee aan boeken op het vakgebied van de opleiding of zijn er andere gezamenlijke publicaties van lectoraat en studenten. De studenten waar het panel mee heeft gesproken geven aan dat zij anders hebben leren kijken naar onderzoek en nieuwe informatie, en hebben geleerd om daar vanuit een kritische houding mee om te gaan.

Internationalisering

De opleiding maakt gebruik van internationale literatuur. Bij de verschillende onderzoeksopdrachten in diverse modules is de student ook verplicht zelf op zoek te gaan naar relevante internationale literatuur. Daarnaast heeft de opleiding een intensieve samenwerking met De Montfort University (Leicester, UK) vanuit het International Network for Criminal Justice. Zij verzorgen sinds 2024 samen een post-master module 'International Perspective on Practice and Leadership in Crime and Community Justice' met als doel de overeenkomsten en verschillen tussen de landen te onderzoeken op het gebied van jurisdictie, beleid en leiderschap in het forensische domein en daaruit conclusies voor beleid te destilleren. Deze module zal volgens de opleiding zorgen voor meer mogelijkheden om internationalisering aandacht te geven binnen het curriculum, vanuit samenwerking die wordt uitgebreid naar meerdere landen. Internationale uitwisseling draagt bij aan het innovatieve vermogen van professionals in het domein, zoals ook is ervaren door de deelnemers aan de pilot. Verder publiceren de docenten van de opleiding regelmatig in internationale tijdschriften en boeken.

Het panel heeft waardering voor het gebruik van internationale literatuur in het curriculum en beschouwt de recente samenwerking met De Montfort University als een veelbelovend begin van verdere mogelijkheden voor internationale samenwerking. Zij moedigt de opleiding aan om deze samenwerking verder uit te bouwen zodat de studenten daarmee ook de internationale kant van het vakgebied verder kunnen leren kennen om deze mogelijk ook in hun praktijkgerichte onderzoek te kunnen betrekken.

Vormgeving van het curriculum

Bij de vormgeving van het onderwijs legt de opleiding de nadruk op een synthese van theorie en praktijk. De studenten dienen de voorgeschreven theorie voorafgaand aan de lessen te hebben bestudeerd. Tijdens de lessen zorgen de docenten voor een nadere toelichting van de theorie en kunnen de studenten deze theorie in discussies met andere studenten direct koppelen aan de eigen beroepspraktijk (werkplekleren). Door dit didactische concept leren studenten niet alleen van de docent, maar ook van elkaar. Zo wil de opleiding bij haar onderwijs zorgen voor inspiratie, coaching, verdieping en reflectie. Met beroepsgerichte opdrachten leren de studenten bij de modules om de aangeboden theorie te koppelen aan hun eigen beroepspraktijk. Zodoende professionaliseren zij zich verder en leren zij innoveren en nieuwe kennis te ontwikkelen. In module 1 leren zij de verbinding te leggen tussen theorie en praktijk door het maken van verwerkingsopdrachten, in module 2 door een analyse te maken van eigen casuïstiek, in module 3 door het verzorgen van een coachingstraject voor collega's en het schrijven van een betogend artikel over een potentiële verbetering van de leerprocessen binnen de organisatie. In module 4 voeren de studenten in samenwerking een netwerkanalyse uit in de beroepspraktijk en in module 5 voeren de studenten een praktijkonderzoek in (meestal) de eigen organisatie uit. Door het geven van presentaties leren zij over hun resultaten te communiceren en een onderbouwde bijdrage te leveren aan de discussies op de werkvloer.

In alle modules wordt gewerkt in leerteams. Een deel van de leerteambijeenkomsten is begeleid: de student ontvangt waar nodig coaching en (formatieve) feedback van een leerteambegeleider. De leerteams worden door de studenten positief gewaardeerd. In leerjaar 1 bestaan deze uit zes tot negen studenten. Dit eerste leerteam vormt voor de studenten doorgaans de basisgroep, waarin de studenten veel samenwerken, elkaar helpen en feedback geven. Bij module 4 zijn de leerteams iets kleiner (vier tot vijf studenten), passend bij de samenwerkingsopdracht die met het leerteam wordt uitgevoerd. De leerteams veranderen opnieuw van samenstelling bij module 5. Dan fungeert het leerteam (met vier studenten) als supportgroep tijdens het afstuderen. De opleiding beschouwt het als een bijkomend voordeel van werken in leerteams met professionals uit verschillende disciplines dat de studenten in het gesprek met medestudenten uit andere organisaties, de visie en werkwijze van ketenpartners beter leren kennen. De docenten in de leerteams hebben volgens de studenten wel allemaal verschillende stijlen van begeleiding, dat geeft soms wat schuring volgens hen. De ene docent geeft de studenten dan schriftelijk en uitgebreid feedback en de ander doet dit wat korter en mondeling; de ene docent is wat toegankelijker ('direct antwoord via de app') dan de andere ('over drie weken feedback'). Het panel adviseert de opleiding hier (blijvend) aandacht aan te besteden. De studenten zijn wel te spreken over het werken in leerteams op zich, want de onderlinge contacten zijn goed en in de leerteams krijgen zij naar eigen zeggen tijd en ruimte om er achter te komen of ze alles echt begrijpen. Volgens het panel dragen de leerteams goed bij aan de korte lijnen van de studenten met het docententeam.

Daarnaast ziet het panel dat de leerteams zowel de verdieping op het onderwerp versterken als zorgen voor een goede verbinding tussen theorie en praktijk.

De modules 1 tot en met 4 hebben dezelfde opbouw, met gedurende tien weken lessen en leerteams, gevolgd door een of twee weken waarin de toetsing plaatsvindt. In module 5 is er een afwisseling van individuele afstudeerbegeleiding, leerteamwerken en klassikale bijeenkomsten. De studenten volgen een dag per week lessen, op vrijdag, met interactieve lessen in de ochtend en het werken in leerteams tijdens de middagen.

Het panel vindt dat het onderwijsconcept, met een synthese van de belangrijkste theorie en de toepassing ervan in de beroepspraktijk van de studenten, goed is geoperationaliseerd in het programma. Hoewel er verschillen zijn tussen docenten in de uitvoering, biedt het werken in leerteams meerwaarde volgens de studenten. Het panel ziet dat dit systeem goed is opgezet, het vormt in haar ogen een mooie combinatie van contactonderwijs met een uitwisseling van theorie en praktijk, waarbij ook de groepen regelmatig afgewisseld worden.

Instroom en leerroutes

De studenten kunnen instromen in de opleiding na een afgeronde relevante hbo-opleiding, zoals bijvoorbeeld Social Work, Sociaal Juridische Dienstverlening, Integrale Veiligheidskunde, of Verpleegkunde. Minimaal drie jaar relevante werkervaring op hbo-niveau in het forensisch sociale werkveld is een tweede toegangseis, omdat de opleiding is gericht op vak-volwassen professionals die verdieping in hun werk nodig hebben. Daarnaast is het noodzakelijk dat de student gedurende de opleiding over relevant werk beschikt in een organisatie in het forensisch sociale domein waar ook de beroepsgerichte opdrachten kunnen worden uitgevoerd. De opleiding staat ook open voor zij-instromers, kandidaten met minder werkervaring in het forensische sociale werkveld, mits zij een seniorniveau hebben bereikt. Bij de beoordeling van deze kandidaten let de opleiding op het verwachte studiesucces. De opleiding is in 2025-2026 gestart met een instroom van 28 nieuwe studenten in leerjaar 1 en zestien studenten in leerjaar 2. Het panel ziet dat de toelatingsprocedure gedegen in elkaar zit, met een intakeproces en een intakegesprek, maar deze procedure blijkt niet voor alle studenten waar het panel mee sprak volkomen duidelijk te zijn geweest. Zij adviseert de opleiding deze procedure nader te expliciteren, zodat aankomende studenten beter kunnen zien wat ze ter voorbereiding en in de toelating moeten doen.

De uitval ligt rond de 14% (gemiddelde over 2020 tot 2024). Reden voor uitval is soms het niet behalen van het beoogde niveau, maar vaker life-events (ziekte, zwangerschap, scheiding) of omdat studenten de combinatie werk, studie en privé te zwaar vinden. Driekwart van de studenten behaalt het diploma binnen de reguliere twee jaar, een kwart doet er langer over. Om de instroom van studenten op de langere termijn te garanderen, wil de opleiding aan blijven sluiten bij ontwikkelingen in de behoeften van de werkgevers binnen het forensische domein en bij de ontwikkelingen bij andere hogescholen in Nederland.

Begeleiding en informatievoorziening

De leerteambegeleiders zorgen voor persoonlijke en laagdrempelige begeleiding voor de studenten (zie hierboven). Wanneer studenten meer begeleiding nodig hebben bij het studeren, zoals bijvoorbeeld door life-events of functiebeperkingen, kunnen de studenten in contact treden met de studieloopbaanbegeleider (SLB'er). Deze kan in overleg met de betreffende studenten

zorgen voor aangepaste studieprogramma's of extra ondersteuning bieden. De SLB'er verwijst de studenten ook door naar de voorzieningen van de HU, bijvoorbeeld de decaan of de vertrouwenspersoon. De SLB'er spreekt persoonlijk met alle studenten en studenten weten haar te vinden zodra dat nodig is. Ook als een student te weinig voortgang maakt dan gaat de SLB'er in gesprek met deze student om te kijken wat er nodig is. Eventueel stuurt zij de desbetreffende student door naar bijvoorbeeld een andere docent, het decanaat of wordt hulp geboden bij de studieplanning of bij andere wijzen van toetsing (in overleg met de examencommissie). Daarnaast kunnen de studenten via het ondersteuningsportaal HU Wegwijs alle vragen stellen over begeleiding bij studeren of voorzieningen die vanuit de HU kunnen worden geboden. De studenten van de opleiding hebben veel waardering voor de studiebegeleiding, zoals blijkt in de NSE 2025 uit een score van 4,34 van de 5. In het gesprek met het panel geven zij aan dat de betrokkenheid en de begeleiding van de docenten goed is: "elke docent probeert je verder te helpen en contact te leggen als je even vastloopt."

Verder is de informatievoorziening op orde. Alle modules hebben een aparte Canvas omgeving met de belangrijkste informatie per module. De studenten geven aan dat zij de heldere opbouw van de Canvaspagina's waarderen. Daarnaast is er per studiejaar een MS Teams omgeving, waardoor de studenten eenvoudig en veilig kunnen samenwerken in gedeelde bestanden en in de leerteams. Per module zijn er web-lectures beschikbaar of andere digitale content en verwerkingsvragen. Dat biedt studenten de mogelijkheid om de theorie te bespreken en de koppeling te gaan maken naar hun eigen werkpraktijk. Via MS Teams kunnen studenten bij ziekte of andere calamiteiten ook lessen online volgen. De studenten spraken positief over Canvas en de goede web-lectures. Ze vonden ook dat de benodigde bronnen of de informatie over toetsen goed op Canvas te vinden zijn.

Het panel ziet dat het begeleidingssysteem voor studenten goed werkt: de leerteams functioneren goed, de studieloopbaanbegeleider staat in nauw contact met de studenten en de studenten gaven aan dat zij de docenten goed benaderbaar en toegankelijk vinden. Daarnaast blijkt alle benodigde informatie goed te vinden te zijn.

Docenten

Er zijn dertien HU-docenten, vier lectoren en zes gastdocenten bij de opleiding betrokken. Het kernteam van de opleiding bestaat uit zes personen: vijf cursuscoördinatoren en de teamleider. Het kernteam bespreekt met elkaar de doorontwikkeling van het onderwijs in de modules en de samenhang ervan in de modules. De hogeschoolhoofddocent is eindverantwoordelijk voor de inhoud van het masteronderwijs in overleg met de modulecoördinatoren. Bij iedere module zijn gepromoveerde docenten betrokken. Het overgrote deel van de docenten -inclusief de gastdocenten- is PhD-geschoold (78%). De coördinatoren houden het onderwijs in hun module up-to-date, verzorgen lessen, werven en informeren gastdocenten en leerteambegeleiders en zijn verantwoordelijk voor de toetsing en evaluatie. Zij zijn ook in de andere modules betrokken bij het geven van lessen, toetsing of afstudeerbegeleiding. De opleiding wordt ondersteund door een managementassistente, een logistiek coördinator en informatiespecialisten vanuit de bibliotheek. Laatstgenoemde collega's verzorgen ook onderwijs in het zoeken naar passende literatuur in de digitale databanken en de bibliotheek en kunnen persoonlijk geraadpleegd worden door studenten.

Alle coördinatoren en docenten zijn expert op het vakgebied dat zij doceren en zijn verbonden met het forensisch sociale werkveld, wat blijkt uit hun publicaties, onderzoek en contacten met het werkveld. Er zijn docenten met theoretische expertise naast hooggekwalificeerde trainers en

coaches, om gevorderde professionals te kunnen inspireren. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van gastdocenten vanuit kennisinstituten buiten de HU.

Het panel constateert dat de opleiding via haar deskundige docenten een sterke inhoudelijke relatie met de forensisch sociale beroepspraktijk onderhoudt. Er zijn vaste gastdocenten en er zijn relatief veel lectoren en docent-onderzoekers die zowel onderwijs geven als onderzoek in de beroepspraktijk doen. De kleine aanstellingen vormen geen kwetsbaarheid voor de opleiding en de uitvoering van het curriculum. Het panel ziet dat de docenten sterk betrokken zijn bij de opleiding en de studenten roemen als eerste de kwaliteit van de docenten. Dit wordt bevestigd door de relatief hoge scores voor het docententeam in de NSE 2025. De inhoudelijke deskundigheid en de betrokkenheid van het docententeam is volgens het panel dan ook een compliment waard.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Zij baseert het toetsbeleid op hogeschool- en instituutsbrede toetskaders, waarbij toetsen de functie heeft om zowel de ontwikkeling van studenten te sturen (toetsen *om* te leren) als om beslissingen te nemen over de ontwikkeling van studenten (toetsen *van* het leren). Het toetsbeleid beschrijft de diverse niveaus waarop de medewerkers en het management hun verantwoordelijkheid moeten nemen voor het toetsbeleid en de uitvoering ervan, volgens criteria van validiteit, betrouwbaarheid, de formulering van toetsopdrachten, et cetera. De studenten van de opleiding kunnen van tevoren alle informatie over toetsing vinden op een aantal vaste plekken. De hogeschool hanteert een eigen handleiding voor het omgaan met generatieve AI en toetsing, die bij de opleiding nader is uitgewerkt in heldere richtlijnen.

De toetsuitvoering is uitgewerkt in een toetsprogramma voor de opleiding, met een beschrijving van alle toetsen, toetsfuncties en toetsvormen. De examinatoren kalibreren de toetsen voorafgaand aan de beoordeling en hanteren het vierogenprincipe door te overleggen over alle beoordelingen op de grens onvoldoende-voldoende en bij het beoordelen van toetsen op het eindniveau. Het panel is te spreken over zowel het toetsbeleid als de uitvoering ervan bij de opleiding. Zij adviseert de opleiding wel om meer variatie aan te gaan brengen bij de gehanteerde toetsvormen, zoals bijvoorbeeld meer criteriumgerichte interviews, posterpresentaties, et cetera. Verder zorgt de opleiding volgens het panel voor een adequate borging van het eindniveau: de beoordelingsformulieren zijn helder en navolgbaar. Het panel ziet echter niet altijd duidelijk hoe de beoordeling van het eindgesprek vorm krijgt in de eindbeoordeling en beveelt de opleiding aan om deze beoordeling beter navolgbaar te maken. Ten slotte constateert het panel dat de examencommissie goed in control is en dat er een goede wisselwerking is tussen de examencommissie, de toetscommissie, het opleidingsteam en de teamleider, wat de toetskwaliteit ten goede komt.

Onderbouwing

Toetsbeleid

Het toetsbeleid van de opleiding is gebaseerd op het toetsbeleid van de HU (mei 2025), waarbij het toetsen meerdere functies heeft. Het gaat bij de toetsing om het sturen van de ontwikkeling van studenten (toetsen *om* te leren), en het proces van feed-up, feedback en feed-forward: aan welke leeruitkomsten werkt de student, waar staat de student nu en wat wordt de volgende stap? Verder dient toetsen voor het nemen van beslissingen over de ontwikkeling van studenten (toetsen *van* het leren); dit betreft de toetsen waarbij resultaten worden geregistreerd in Osiris. Ten slotte geven toetsen ook informatie over de kwaliteit van de opleiding zelf. Dit is de evaluatieve functie, met informatie die de toetsen opleveren over de kwaliteit van de toets, het curriculum en bijbehorende toetsprogramma. Deze indirecte feedback helpt bij het nemen van

beslissingen rond het verbeteren van het onderwijs. Naast het hogeschoolbrede toetsbeleid is er het toetsbeleid van het IvR, waar de opleiding toe behoort. In dit toetsbeleid zijn vooral verdere handvatten toegelicht voor examinatoren die willen gaan werken met een breder palet aan toetsvormen.

Het toetsbeleid van de hogeschool en van het instituut maken duidelijk door wie en hoe er getoetst wordt, met aandacht voor het gebruik van AI. Het beschrijft de diverse niveaus waarop de medewerkers en het management hun verantwoordelijkheid moeten nemen voor het toetsbeleid en de uitvoering ervan. Het toetsbeleid geeft in heldere bewoordingen aan hoe toetsontwikkelaars om moeten gaan met de toetscriteria van validiteit, betrouwbaarheid (kalibratiesessies, het hanteren van het vierogenprincipe), de formulering van toetsopdrachten, analytische of holistische manieren van beoordelen, et cetera. Daarnaast hanteert de hogeschool een eigen handleiding voor het omgaan met generatieve AI en toetsing, die volgens het panel bij de opleiding nader is uitgewerkt in heldere richtlijnen. Zo zijn er naast schriftelijke opdrachten verschillende andere toetsvormen waarmee de opleiding wil voorkomen dat de toetsing te kwetsbaar wordt voor misbruik of beïnvloeding door generatieve AI. Herkennen en didactisch inzetten van generatieve AI is een voortdurend onderwerp van gesprek zodat de opleiding meegroeit met de technologie en rekening houdt met de impact van AI op de toetsen. Het panel ziet dat op deze manier de studenten goed worden meegenomen in AI, wat er wel en wat er niet kan op AI-gebied.

De studenten van de opleiding kunnen van tevoren alle informatie die zij zoeken over toetsing vinden op een aantal vaste plekken. Om de student zoveel mogelijk regie te geven, is alle informatie over de toetsing voor de student toegankelijk via de modulepagina's op Canvas, Osiris (over de tijd en plaats van de toets) en het onderwijs- en examenreglement (over de regels bij de afname en beoordeling van toetsen). De studenten waar het panel mee sprak bevestigden dat zij alle toetsinformatie goed kunnen vinden. Ze weten goed hoe en waar ze op getoetst worden en wat de betreffende toetscriteria zijn.

Het panel is te spreken over het toetsbeleid van de opleiding. Zij ziet dat het vierogenprincipe en het kalibreren van beoordelingen goed verankerd is in het beleid en de feitelijke werkwijze rond de toetsing: er wordt gekalibreerd op alle onderdelen van toetsing door de examinatoren. De toetsdeskundigheid van het team is basaal op orde: negen van de dertien HU-docenten hebben de BKE (Basis Kwalificatie Examinering) of de assessorentraining van de HU gevolgd. Het recente AI-beleid was voor het panel wel zichtbaar in het beleid maar nog niet goed zichtbaar in de praktijk van de toetsing. Vandaar dat zij in dit verband de opleiding aanmoedigt om goed op de diversiteit aan toetsvormen in te blijven zetten om de kwalificaties en het bereiken van de leerresultaten per student gericht te kunnen borgen, ook in het licht van AI.

Toetsuitvoering

De toetsuitvoering is uitgewerkt in een toetsprogramma voor de opleiding, waarin zij de beheersingsniveaus van de competenties heeft uitgewerkt met een overzicht van de combinatie van toetsen, toetsfuncties en toetsvormen. Na afloop van iedere module volgt een toetsing. De student heeft per jaar twee kansen per toets. Elke module kent toetsvormen om de verschillende kennisinhoudelijke aspecten en competenties te toetsen. Daarbij zorgen de toetsconstructeurs voor de meest geschikte toetsvorm voor de competentie die in de module centraal staat en passend is binnen een zo divers mogelijk toetspalet voor de gehele opleiding. Er is één

kennistoets per jaar met daarnaast verslagen, reflecties, artikelen en groepsopdrachten. Toetsen zijn individueel, behalve in module 4 waar studenten voor één toets een gezamenlijk werkstuk maken. De docent geeft een groepscijfer maar kan, waar nodig, differentiëren in de beoordeling per deelnemer. Daarnaast reflecteert iedere student individueel op het samenwerkingsproces. Figuur 3 geeft een overzicht van de toetsen van de opleiding per module:

	EC	Leerdoelen	Toetsen	Weging
Module 1 Verantwoord beslissen	10	De student kan kennis van risicotaxatie en beslissen bij risicovermindering toepassen in complexe casuïstiek en complexe context. De student heeft vaardigheden tot onderzoekend vermogen en professionele reflectie vergroot.	Tentamen kennis	50%
			Verslag onderzoek: probleemstelling en literatuurverslag	50%
Module 2 Regisseren van risico en verandering	10	De student is in staat om het proces van risicobeheersing en gedragsverandering te regisseren, daarbij methodisch te handelen en dit handelen transparant te verantwoorden aan de hand van doelen rond veiligheid, relevante verklarende en handelingsgerichte kennis, en het feitelijke handelen.	Innovatie- en reflectieverslag	50%
			Verslag onderzoek: empirisch rapport, conclusies en aanbevelingen	50%
Module 3 Begeleiden van leerprocessen	10	De student kan sturing geven aan individuele en collectieve leerprocessen	Verslag begeleidingstrajecten	50%
			Essay	50%
Module 4 Regisseren en samenwerken in netwerken	10	De studentnetwerken voor professionele samenwerking bij complexe casuïstiek regisseren.	Tentamen	40%
			Individuele opdracht	20%
			Groepsopdracht	40%

Figuur 3: Toetsen per module (bron: ZER, master-opleiding Forensisch Sociale Professional, HU, 2025)

De examinatoren kalibreren de toetsen van module 1 tot en met 4, voorafgaand aan de beoordeling. Het vierogenprincipe krijgt in deze modules vorm door enkele stukken gezamenlijk te beoordelen door twee of meer examinatoren, of door uitgebreide beoordeling door een modulecoördinator. De examinatoren overleggen altijd over alle beoordelingen op de grens onvoldoende-voldoende en bij de toetsing van het eindniveau.

Er is constructieve alignment volgens het panel, vanuit de leerresultaten en het curriculum naar het toetsprogramma, dat in haar ogen goed in elkaar zit. De opleiding geeft adequaat aan in welke studentproducten welke leerresultaten aangetoond worden. De toetsvormen zijn redelijk gevarieerd en sluiten qua inhoud, vorm en niveau volgens het panel goed aan bij het gegeven onderwijs. Het panel is daarnaast van mening dat er nog meer variatie mogelijk is en adviseert de opleiding te denken aan iets meer dan 'kennistoets en schriftelijk verslag', zoals presentaties (ook formatief te toetsen), of het toelichten van gemaakte video-opnames, nog meer criteriumgerichte interviews, posterpresentaties, et cetera.

Het panel heeft een aantal toetsen nader bestudeerd. Bij de inhoudelijke feedback in de formatieve toetsing vond het panel dat de docenten soms wat weinig tekst hanteren, maar de

toetsing was verder op orde. De beoordelingscriteria en de rubrics waren helder geformuleerd. De opleiding toont aan dat deze toetsen en de beoordelingen ervan valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk zijn. De studenten waar het panel mee sprak vonden met name de toets van module 3 wel wat onduidelijk: het was hen niet altijd duidelijk vanuit de opzet van de toets wat zij moesten doen. Het panel adviseert de opleiding hier gerichte aandacht aan te besteden. Verder waren de studenten positief over de overige toetsing en de feedback die zij van hun docenten krijgen.

Beoordeling eindniveau

De studenten van de opleiding tonen aan dat zij het eindniveau hebben gerealiseerd via hun afstudeerportfolio en het eindgesprek in module 5. De opleiding toetst de kenniscomponent behorende bij beroepsrollen in de modules 1 tot en met 4. De doorlopende leerlijnen (reflectievermogen en onderzoekend vermogen) dragen bij aan het gerealiseerde eindniveau dat in module 5 getoetst wordt. Als een student alle toetsen van module 1 tot en met 4 met een voldoende beoordeling heeft afgerond, mag het portfolio van module 5 worden ingeleverd ter beoordeling. Vanaf het studiejaar 2024-2025 geldt de vernieuwde vorm van afstuderen (zie Standaard 4). Als de studenten voor het portfolio (75%) en het eindgesprek 'professionele reflectie' (25%) een voldoende beoordeling hebben ontvangen, dan hebben zij aantoonbaar alle leeruitkomsten behaald.

De student voert het eindgesprek, het eindproduct voor de reflectieleerlijn, met twee examinatoren en een werkvelddeskundige. Bij de beoordeling van het afstudeeropdracht zijn altijd twee examinatoren betrokken waarvan minimaal een maar meestal twee, zijn gepromoveerd. Zowel de betrokken lectoren als de examencommissie (in het bijzonder het gepromoveerde lid) beoordelen jaarlijks de kwaliteit van het afstudeerportfolio en het eindgesprek over professionele reflectie, om vast te kunnen stellen dat het eindniveau op masterniveau geborgd is. Externe deskundigen uit het werkveld, waaronder alumni, nemen deel aan deze eindgesprekken. Zij hebben hierbij een adviserende rol. Er vinden jaarlijkse kalibratiesessies plaats over zowel het onderzoeksplan als het portfolio met alle begeleiders/beoordelaars met het oog op de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. Het panel vindt dat de meeste beoordelingsformulieren helder en navolgbaar zijn ingevuld door beide beoordelaars. Zij ziet echter niet altijd duidelijk hoe de beoordeling van het eindgesprek vorm krijgt in de beoordeling. De examencommissie heeft dit ook geconstateerd. Vandaar dat het panel de opleiding aanbeveelt om de beoordeling van het eindgesprek beter navolgbaar te maken.

Ten slotte ziet het panel dat het proces en de borging rond het afstuderen op orde is. De opleiding besteedt veel aandacht aan het hanteren van het vierogenprincipe bij het afstuderen, houdt regelmatig kalibreersessies en betreft het werkveld bij het afstuderen met een adviserende stem.

Borging

De examencommissie van het Instituut voor Recht is eindverantwoordelijk voor de toetskwaliteit van de master FSP. Zij voert haar wettelijke taken uit, zoals vooral ook de taak om het eindniveau van de opleiding te borgen. Er is sinds 2018 bij de examencommissie een extern, gepromoveerd lid aangesteld. Dit lid voert jaarlijks een of meerdere onderzoeken uit gericht op de toetsing, op basis waarvan de examencommissie advies uitbrengt aan het team. Dat kan leiden tot aanpassingen in de module-opzet of in bepaalde toetsvormen. Zo bekijkt de examencommissie alle nieuw ontwikkelde rubrics en de feedback daarop, en bespreekt dit alles met het masterteam. Na dit overleg verwerken de coördinatoren de bevindingen. Verder toetst de examencommissie

drie afstudeerwerken per jaar en woont zij twee eindgesprekken als toehoorder bij. Verder bleek tijdens het gesprek met vertegenwoordigers van de commissies dat de examencommissie jaarlijks opdracht geeft aan de toetscommissie om specifieke onderwerpen, zoals herkansingen of specifieke onregelmatigheden, nader te onderzoeken. Er is ook regelmatig overleg tussen de examencommissie, het opleidingsteam en de teamleider. Over praktische zaken onderhoudt de teamleider nauw contact met de voorzitter en secretaris van de examencommissie. Jaarlijks wordt met hen het kwaliteitsverslag van de opleiding besproken. De examencommissie en de opleiding ervaren hun samenwerking beide als prettig en constructief. Er heeft zich één keer een onregelmatigheid voor gedaan over ongeoorloofd gebruik van AI in een afstudeeronderzoek. In overleg met de examencommissie heeft de betreffende student besloten haar afstudeeronderzoek in het volgende jaar opnieuw te starten.

Het panel heeft geconstateerd dat de examencommissie goed in control is en stelt het op prijs dat er voor de opleiding een specifiek aangesteld extern lid is binnen de examencommissie, die in het bezit is van een PhD en daardoor de kwaliteit van de master adequaat kan borgen. Daarbij ziet het panel dat er een goede wisselwerking is tussen de examencommissie, de toetscommissie, het opleidingsteam en de teamleider, wat de toetskwaliteit ten goede komt.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Er is een inzichtelijk afstudeerprogramma, gericht op een praktijkvraagstuk in het forensisch sociaaldomein. De studenten maken een plan van aanpak en kiezen een beroepsuitkomst (een beleidsadvies, een methodiek, et cetera) die zij vervolgens gaan realiseren. Tijdens hun onderzoek toetsen zij de haalbaarheid van hun oplossing, waarna zij hun conclusies en aanbevelingen formuleren en zij ronden hun afstudeerproces af met een eindgesprek. Sinds 2023-2024 studeren studenten op een nieuwe manier af, met beroepsproducten die dicht bij de werkpraktijk van de studenten staan en inclusief de toetsing van de competenties 'onderzoekend vermogen' en 'reflectief vermogen'. Het panel waardeert deze recent toegenomen beroepsgerichtheid van het afstudeerprogramma, maar beveelt de opleiding aan om prioriteit te geven aan een nauwkeurige beschrijving van een beroepsuitkomst op het eindniveau en wat studenten daarin moeten aantonen. Daarbij vindt het panel dat de opbouw van het afstudeerprogramma op zich goed in elkaar zit, maar dient de opleiding de studenten meer uit te dagen zelf na te denken over het vormgeven van hun onderzoek en daarna de feitelijke valorisatie ervan in hun beroepsproduct.

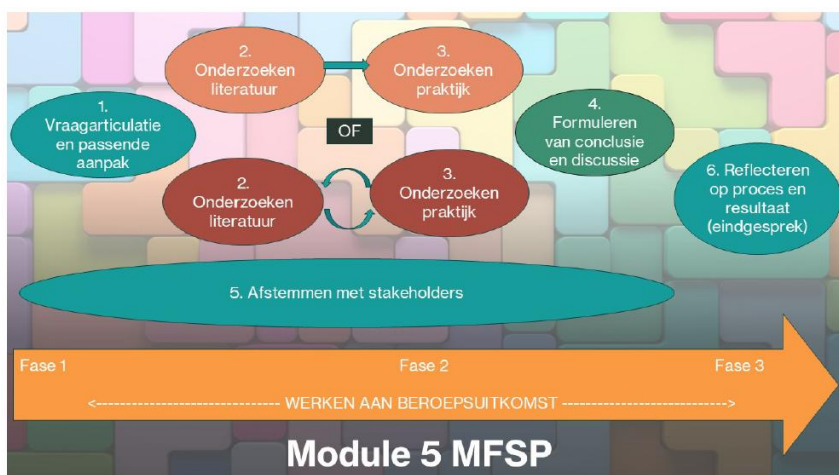
Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bestudeerd uit de laatste twee leerjaren voorafgaand aan de visitatie, die in haar ogen alle van een goede kwaliteit waren, en passend bij de beroepsgerichtheid van de opleiding op het masterniveau (NLQF 7, EQF 7). Verder blijken de alumni van de opleiding goed terecht te komen in bij hun opleiding aansluitende functies. Het blijkt dat een meerderheid van de alumni een andere werkplek heeft dan bij de start van de opleiding en andere taken vervult, zoals het aansturen van netwerken, beleid ontwikkelen, leidinggeven, et cetera. Bijna alle alumni zijn tevreden met hun studie en zouden opnieuw voor de master FSP kiezen. Zij blijven allen in het forensische werkveld actief. Het panel heeft waardering voor de manier waarop de opleiding de studenten opleidt voor het specifieke werkveld van forensisch sociale professionals op masterniveau en ziet dat de opleiding goed in contact staat met haar alumni.

Onderbouwing

Opzet afstuderen

De afstudeeropdracht van module 5 is gericht op een praktijkvraagstuk in het forensisch sociaaldomein. Er is een apart document met Toetsinformatie over deze module, met alle informatie die studenten nodig hebben om hiermee aan de gang te kunnen gaan. Aan de hand van zes leernutten voeren de studenten een verkenning uit met betrekking tot dit vraagstuk. Daarbij maken zij een keuze voor een beroepsuitkomst waaraan ze gaan werken en die zij vervolgens gaan realiseren (Vraagarticulatie en plan van aanpak). Bij beroepsuitkomsten denkt de opleiding aan onder andere een beleidsadvies, een methodiek, een training, een implementatieplan, een coaching op een veranderingsproces, of een onderzoeksartikel.

Vervolgens starten de studenten het feitelijke onderzoek, zowel vanuit de literatuur als in de beroepspraktijk, met bijvoorbeeld interviews. Zij toetsen de haalbaarheid van hun oplossing voor de praktijk gedurende het gehele traject en in afstemming met de belangrijkste stakeholders, waarna zij hun conclusies en aanbevelingen formuleren. Zij sluiten de afstudeeropdracht af met het eindgesprek over de beroepsuitkomst zelf (resultaat), over de manier waarop ze hieraan hebben gewerkt (het proces), en zij reflecteren over hun ontwikkeling tot professional op het masterniveau. Figuur 4 geeft een schematisch overzicht van deze opzet:

Figuur 4: Opzet afstuderen master FSP (bron: Toetsinformatie M5, master-opleiding Forensisch Sociale Professional, HU, 2025)

In deze afstudeerfase leveren de afstuderende studenten de volgende zaken op:

- Het plan van aanpak;
- Afhankelijk van de beroepsuitkomst waar zij aan werken, een verslag van het literatuuronderzoek, een verslag van het empirische onderzoek of een verslag waarin theorie en empirie zijn geïntegreerd;
- Een verslag waarin eindconclusies over de beroepsuitkomst zijn beschreven, de aanbevelingen en onderwerpen voor discussie.

In het najaar van 2021 is een traject gestart om het afstuderen te vernieuwen. De opleiding wilde studenten af laten studeren met andere beroepsproducten dan volgens de toenmalige vorm, zoveel mogelijk aansluitend bij de werkpraktijk van de studenten. Zij wilde daarbij ook de competenties 'onderzoekend vermogen' en 'reflectief vermogen' integratief toetsen. Zodoende leren de studenten zowel een beroepsproduct adequaat te ontwikkelen als te reflecteren op het proces. Vanaf 2022-2023 is er meer aandacht voor reflectie op het proces van onderzoeken. In het studiejaar 2023-2024 heeft de opleiding nieuwe leeruitkomsten geformuleerd, aansluitend op het NLQF-niveau 7 en EQF 7. In de nieuwe leeruitkomsten komen de onderzoekslijn en de reflectielijn samen. Daarnaast is er in de opzet van de module nu aandacht voor meerdere vormen van onderzoek, zoals actieonderzoek en design-based onderzoek. Het panel waardeert de recent toegenomen beroepsgerichtheid van het afstudeerprogramma, maar de opleiding zou volgens haar een beter inzicht kunnen geven in wat de opleiding precies onder een beroepsuitkomst verstaat en wat de studenten hierover in het portfolio en het eindgesprek moeten aantonen. Het panel beveelt de opleiding daarom aan om dit punt prioriteit te geven, waarbij afstuderende studenten in de beroepsuitkomst altijd aandacht besteden aan zowel het verrichte onderzoek zelf

als aan de valorisatie ervan (de toepassing in de praktijk). Hierbij kan de verhouding tussen het onderzoek en de feitelijke valorisatie variëren tussen studenten, afhankelijk van de onderzoeksvraag.

Producten van afgestudeerden

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bestudeerd uit de laatste twee leerjaren voorafgaand aan de visitatie. Deze afstudeerdossiers waren in haar ogen alle van een goede kwaliteit, passend bij de beroepsgerichtheid van de opleiding en op het masterniveau. De cijfers varieerden van 6,2 tot 8,5. De beoordelingen van de examinatoren komen overeen met de indrukken van het panel.

De volgende drie voorbeelden geven een beeld van het type afstudeerwerken van de masterstudenten FSP. Het eerste voorbeeld betreft een onderzoek om beter inzicht te krijgen in de manier waarop senior casemanagers gedetineerden beter kunnen begeleiden bij de ontwikkeling van financieel bewustzijn voor en tijdens hun weg terug in de samenleving, om recidive vanwege financiële problemen te voorkomen. De student heeft conclusies en aanbevelingen geformuleerd op basis van literatuurstudie en interviews met de doelgroep zelf en hun begeleiders leidend tot concrete aanbevelingen, zoals onder andere het optimaliseren van de financiële begeleiding in de intramurale fase en het verbeteren van motiverende gespreksvoering hierover. Een ander voorbeeld betreft een onderzoek naar werkallianties, dit is de samenwerking tussen begeleiders en patiënten in de forensische psychiatrie, en werkalliantiebreuken. De student heeft onderzocht hoe de interactie tussen begeleiders en patiënten verloopt en hoe deze kan worden verbeterd. Zij heeft eerst wetenschappelijke bronnen geraadpleegd en vervolgens empirisch onderzoek uitgevoerd met vier koppels van patiënten en hun persoonlijke begeleiders. Haar onderzoek benadrukt het grote belang van supervisie voor begeleiders die stagneren in het omgaan met werkalliantiebreuken, en het leren herkennen van subtiele signalen en het proactief leren anticiperen. Dit leidt volgens haar tot betere behandelresultaten en een hogere kwaliteit van zorg en een veiligere samenleving. Het laatste voorbeeld betreft een actieonderzoek, gericht op een betere kennisdeling tussen een lokaal werkende instantie voor jeugdreclassering, een buurtteam en een expertiseteam veiligheid. Uit haar onderzoek bleek het belang van vaste overlegmomenten, gezamenlijke oordeelsvorming en praktische werkvormen om de samenwerking tussen deze instanties te kunnen verbeteren. Dit zal volgens haar gaan leiden tot tijdige, samenhangende en gezinsgerichte hulpverlening aan gezinnen in kwetsbare situaties.

Functioneren afgestudeerden

Het blijkt dat de alumni van de masteropleiding FSP goed terecht komen in functies die ook goed aansluiten bij hun opleiding. Zij functioneren op het masterniveau in de praktijk of tijdens hun promotietrajecten, zo blijkt uit gesprekken tijdens de visitatie en evaluaties in het werkveld en onder alumni. De studenten van deze deeltijdopleiding zijn al werkzaam in het forensische vakgebied en de opleiding stelt hen vervolgens in staat om als alumni nieuwe rollen op te pakken. Volgens de opleiding vervullen de studenten in hun eigen organisaties rollen op masterniveau bij het meedenken over innovaties in hun organisatie of bij het begeleiden van uitvoerende professionals. Zij gebruiken hierbij hun nieuwe en versterkte vermogen tot reflectie in hun beroepspraktijk, waar zij bijvoorbeeld werken aan innovaties of hun collega's trainen en coachen, of zij pakken functies op als projectcoördinator. Verder ziet de opleiding alumni doorstromen naar beleidsfuncties, zoals beleidsmedewerker bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid, landelijk

beleidsmedewerker bij een van de drie reclasseringsorganisaties, beleidsmedewerker bij een landelijke organisatie voor maatschappelijke opvang, of beleidsmedewerker bij het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie. Tenslotte zijn twee alumni met een promotietraject gestart, waaronder een promotietraject bij het lectoraat Werken in Justitieel Kader van de HU.

Uit een enquête onder alumni die de opleiding in het voorjaar van 2022 af heeft genomen, blijkt dat 62% van de respondenten een andere werkplek heeft dan bij de start van de opleiding en 66% vervult andere taken. In die taken is een verschuiving zichtbaar van het direct werken met de doelgroep naar bijvoorbeeld taken gericht op aansturen van netwerken, beleid ontwikkelen, leidinggeven, coördineren van projecten en het lesgeven aan hbo-studenten. Uit de HBO-Monitor 2024 blijkt dat er geen werkloosheid is onder hen (0,0%), en dat bijna twee derde van hen (60%) tevreden tot zeer tevreden is met hun baan. Bijna alle alumni (90%) zijn tevreden met hun studie en zouden opnieuw voor de master FSP kiezen (ook 90%).

De opleiding voert een actief alumnibeleid. Zij geeft aan belang te hechten aan een goed en regelmatig contact met de alumni en hen te willen volgen in hun ontwikkeling. Er is een alumnibestand dat de nieuwsbrief van de opleiding ontvangt en de opleiding onderhoudt het contact met haar alumni via de eigen LinkedIn-pagina, met regelmatige posts over events, lopend onderzoek en carrièrekansen. Daarnaast organiseert de opleiding sinds 2019 jaarlijks de zogeheten Mastermiddag, als ontmoetingsmoment voor de alumni, met een speciale gastspreker. Bij deze middag wordt ook de jaarlijkse scriptieprijs uitgereikt. Daarnaast zijn alumni ook actief als werkvelddeskundigen bij eindgesprekken.

Het panel heeft waardering voor de manier waarop de opleiding de studenten opleidt voor het specifieke werkveld van forensisch sociale professionals op masterniveau. Zij constateert dat de alumni veelal op een hoger niveau en in andere functies terechtkomen, en dat past goed bij de maatschappelijke functie van deze opleiding. Ten slotte ziet het panel dat de opleiding relatief veel doet om met haar alumni in contact te blijven, met de mastermiddag als een vorm van best practice, zodat zij goed op de hoogte blijft van het functioneren van haar alumni in de dagelijkse beroepspraktijk.

Eindoordeel over de opleiding

	Master Forensisch Sociale Professional
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande deeltijd-masteropleiding Forensisch Sociale Professional van Hogeschool Utrecht als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 3

Het panel ziet niet altijd duidelijk hoe de beoordeling van het eindgesprek vorm krijgt in de beoordeling en beveelt de opleiding aan om de beoordeling van het eindgesprek beter navolgbaar te maken.

Standaard 4

Het panel beveelt de opleiding aan om nu, na de recente aanpassingen in het afstudeerprogramma, prioriteit te geven aan een nauwkeurige beschrijving van een beroepsuitkomst op het eindniveau en wat studenten daarin moeten aantonen. Daarbij dienen de studenten in de beroepsuitkomst altijd aandacht te besteden aan zowel het verrichte onderzoek zelf als aan de valorisatie ervan (de toepassing in de praktijk).

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Programma visitatie Master Forensisch Sociale Professional, Hogeschool Utrecht

Datum : vrijdag 13 februari 2026

Locatie : Padualaan 99, PL99-0.011 'the Connector'

Tijd gesprek	Onderwerp	Betrokkenen
10.00-10.15	Welkom panel door het management	Management: Instituutsdirecteur en Manager M FSP
10.15-11.15	Gesprek docenten en lector	Docenten en lector Docenten, Hoofddocent Forensisch Sociaal Werk, Docentlid opleidingscommissie, Afstudeercoördinator, Docent/studieloopbaanbegeleider, lector Zorg en Veiligheid
11.30-12.15	Gesprek examencommissie	Examencommissie Vier personen: voorzitter, extern lid, vice-voorzitter, lid
12.30 – 13.30	Lunch met studenten	Panel en studenten gaan met elkaar in gesprek tijdens de studentenlunch Zeven studenten uit beide leerjaren, werkzaam in de jeugdbescherming, de reclassering, de verslavingszorg
13.30 – 14.00		Intern overleg panel
14.00 – 14.45	Gesprek werkveld en alumni	Gesprek met werkveld en alumni , vanuit met name diverse reclasseringsorganisaties en jeugdzorginstellingen
15.00 – 15.30	Gesprek management	Management: Instituutsdirecteur en Manager M FSP
15.30 - 16.30	Pauze en beoordelingsoverleg panel Panel	
16.30 -16.45	Terugkoppeling bevindingen door het panel aan het team	Allen

2. Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie Master Forensisch Sociale Professional, december 2025
- Studiegids master FSP 2025-2026
- Notulen Werkveldcommissie, master FSP
- Samenstelling docententeam master FSP
- Studenttevredenheid NSE
- Alumnitevredenheid HBO-monitor
- HU Visie Samen voor de Toekomst 2022
- Competentieset Forensisch Sociaal Professional (Movisie)
- Leerlijnen Onderzoek (a) en Reflectie (b) master FSP
- Overzicht NLQF-criteria master FSP
- Visie Instituut voor Recht 2024
- Jaarplan master FSP 2025-2026
- HU Onderwijs en Examenregeling 2025-2026
- HU Toetsbeleid Kwaliteitseisen
- HU Toetsbeleid Toelichting en Onderbouwing
- HU Afspraken AI en toetsing studiegids 2026-2027
- Toetsbeleid Instituut voor Recht 2021
- Werkwijze afstudeermodule master FSP
- Jaarverslag examencommissie Instituut voor Recht 2024-2025
- Jaarplan examencommissie Instituut voor Recht 2025-2026
- Jaarverslag Kwaliteitszorg 2024-2025 (C)
- Examencommissie: rapportage borging eindniveau master FSP
- Verslaglegging kalibreersessies afstudeermodule M5, master FSP
- Publicaties met studenten/alumni